

Jana Benková Marcelliová – Silvia Slaničková
(2020):

***Úvod do portugalských neslovesných
slovných druhov***

Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 157 s.
ISBN 978-80-223-5074-7

Slovenská portugalistika sa v posledných rokoch začala sľubne rozvíjať, čo vidno aj na publikačnej produkcii. Práca, ktorú predstavujeme, je prvou časťou z dvoch pripravovaných, v ktorých sa autorky venujú portugalským slovným druhom. Druhý diel, ktorý by mal vyjsť o nedlho, sa bude venovať slovesám. Tento prvý zahŕňa všetky ostatné.

Ako je aj z názvu zrejmé, ide o úvod, teda nie o vyčerpávajúci širší lingvistický text. Odráža potreby Sekcie portugalského jazyka Katedry romanistiky FiF UK, jediného pracoviska, ktoré na Slovensku ponúka portugalčinu. Študenti sú totiž úplní začiatocníci a tomu je prispôbená aj táto publikácia, ktorá je napísaná po slovensky. Zameriava sa na európsku portugalčinu s tým, že najdôležitejšie rozdiely brazílskeho variantu sú spomenuté v texte alebo v poznámkach pod čiarou.

Jednotlivé kapitoly sú členené podľa slovných druhov. Najprv ohybné a potom neohybné slovné druhy. Prvá sa venuje podstatným menám, ich morfológii. Výhodou je prehľadnosť a veľký počet príkladov, čo bol zámer autoriek, keďže celkovo učebnice gramatiky portugalčiny na Slovensku nie sú, táto je prvá a zatiaľ jediná, nedá sa čerpať a dopĺňať príklady z iných zdrojov, takže veľký počet ilustračných príkladov je veľká prednosť publikácie. Druhá kapitola sa zaoberá prídavnými menami, najmä problematike prechýľovania a tvorby plurálu či stupňovania a postavenia prídavného mena voči určovanému substantívu. Tretia zahŕňa tzv. determinátory, teda určitý a neurčitý člen a nesamostatné anteponované zámená určujúce

substantívum (privlastňovacie, ukazovacie, neurčité, vzťažné, opytovacie). V štvrtej kapitole nachádzame tzv. kvantifikátory (zámenné aj číselné), piata sa venuje zámenám, najmä osobným zámenám, ich predmetovým tvarom a jednotlivým zmenám pri použití tvarov zámen priameho aj nepriameho predmetu naraz, ako aj pri pripájaní ku slovesu. Druhá časť knihy predstavuje neslovesné slovné druhy. Tak ako v prvej časti učebnica je veľmi prehľadná a ponúka množstvo príkladov použitia v kontexte (príslovky, predložky, spojky, cito-slovčia). Pri predložkách je popri význame nanajvýš užitočný aj uvedený zoznam sloví s danou predložkovou väzbou.

A čo je takisto dôležité, autorky venujú náležitý priestor aj rozdielom v terminológii a v klasifikácii. Napríklad otázke apreatívnych sufixov (zdrobňujúce a zveličujúce prípony), ktorú mnohí portugalskí lingvisti pokladajú za stupeň prídavného mena, poprípade zaradovaniu radových čísloviek medzi adjektíva a podobne. Celkovo možno povedať, že koncepcia učebnice spĺňa svoj hlavný cieľ: opísať morfológiu neslovesných slovných druhov, ich tvarové zmeny, význam a použitie pre cieľovú skupinu študentov začiatocníkov. Držím palce, aby sa zdarne podarilo dokončiť aj druhý diel, ktorý sa bude zaoberať portugalským slovesom.

Bohdan Ulašín

Katedra romanistiky, Filozofická fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

Gondova 2, 811 02 Bratislava 1, Slovensko

bohdan.ulasin@uniba.sk